

fatninger — skabtes mulighed for at gå ind i et sådant videregående mellemfolkeligt samarbejde, uden at der hertil skulle kræves grundlovsændring. Men da afgivelse af suverænitæt er en meget alvorlig sag, havde der i kommissionen været enighed om at fastsætte de strenge betingelser for gennemførelsen af en sådan beslutning, som var optaget i forslaget § 20, stk. 2.

Hvad de borgerlige frihedsrettigheder angår, nævnte statsministeren de udvidelser, der var sket til sikring af den personlige frihed, til befæstelse af ejendomsretten og til betryggelse af arbejdsmuligheden. Som en meget vigtig nydannelse fremhævede han bestemmelsen om et tilsyn med statens civile og militære forvaltning gennem et af rigsdagen valgt organ (*rigsdagens ombudsmand*). På baggrund af den stedfundne stærke udvidelse af administrationens beføjelser havde der været enighed om det ønskelige i at styrke borgernes stilling overfor administrationen, og det ville fremtidig ikke blive nødvendigt for borgerne i alle sager mod det offentlige at gå domstolsvejen, som kunne være både bekostelig og besværlig. Også gennem muligheden for oprettelse af *forvaltningsdomstole* søgte man at gøre adgangen til prøvelse af administrationens afgørelser lettere for den enkelte borger.

Statsministeren udtalte sluttelig sin store glæde over, at samtlige landets demokratiske partier havde kunnet give grundlovsforslaget deres helhertede tilslutning. Forslaget fremtrådte som et kompromis, men en gennemgang ville sikkert gøre det klart, at det indeholdt meget væsentlige forbedringer. Om *navnet* på den fremtidige lovgivende forsamling var det ikke lykkedes at opnå enighed i forfatningskommissionen, som havde henvist spørgsmålet til afgørelse i rigsdagen. Det var statsministerens håb, at det ville lykkes at finde et navn, som på een gang havde god klang og rod i vor historie og parlamentariske tradition.

Grundlovsforslaget undergik i folketinget en halv snes *ændringer*, hvoraf adskillige blot tog sigte på tydeliggørelse af lovtæksten. De væsentligste ændringer angik rigsdagens fremtidige benævnelse, rigsrettens sammensætning og adgang til at indbringe forvaltningsdomstoles afgørelser om øvrighedsmyndighedens grænser for højesteret. Blandt de i landstinget foretagne 9 ændringer var de betydningsfuldeste: indsættelse af en bestemmelse, hvorefter to femtedele af folketingets medlemmer som regel kan begære, at 3. behandling tidligst finder sted 12 søgnedage efter et forslags vedtagelse ved 2. behandling, tilvejebringelse af hjemmel for en folketingsbeslutning om, at et forslag, der er begæret underkastet folkeafstemning, skal bortfalde, og udeladelse af paragraffen om juridisk bistand.